

Debreceni Ítéltábla

Pf.I.20.355/2025/6. szám

A Debreceni Ítéltábla dr. Csillag Gusztáv ügyvéd (cím) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek – a Moldován és Társai Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Mátó Géza ügyvéd) által képviselt alperes neve (cím) alperessel szemben közjegyzői jogkörben okozott kár megtérítése miatt indított perben az Egri Törvényszék 7.P.20.114/2024/33. számú ítélete ellen a felperes részéről 34. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül - meghozta a következő

közbenső ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, megállapítja, hogy az alperes kártérítési felelősséggel tartozik a felperes azzal összefüggésben felmerült karáért, hogy a néhai N. I.-né 2012. április 21. napján kelt írásbeli magánvégrendeletében biztosított utóöröklési joga ellenére a néhai N. I. előörökös hagyatékával összefüggésben indult hagyatéki eljárásban öröklésben érdekltként elmulasztotta értesíteni és a l.-i 2.7 helyrajzi szám alatti ingatlan felperes utóöröklési jogával terhelt 1/2 tulajdoni hányadát végrendeleti öröklés jogcímén L.-B. Gy. J. részére adta át.

Mellőzi az elsőfokú ítélet perköltségviselésre vonatkozó rendelkezését, és megállapítja, hogy az alperes oldalán az általános forgalmi adót is tartalmazó 222 250 (kétszázhuszonkétezer-kétszázötven) forint másodfokú perköltség merült fel, a feljegyzett fellebbezési illeték összege 560 000 (ötszázhatvanezer) forint.

Ez ellen a közbenső ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] M.-né dr. G. E. h.-i közjegyző 33016/Ü/9./2014/8. számú hagyatékátadó végzésével néhai N. I.-né (a továbbiakban: örökhagyó) hagyatékaként a l.-i 2.7 helyrajzi szám alatti, természetben a cím szám alatti ingatlan (a továbbiakban: perbeli ingatlan) 1/2-ed tulajdoni hányadát végrendeleti öröklés jogcímén teljes hatállyal N. I. (a továbbiakban: előörökös) túlélő házastársnak, mint előörökösnek adta át azzal, hogy azt a felperes utóöröklési joga terheli. A Magyar Országos Közjegyzői Kamara Végintézkedések Országos Nyilvántartásában (a továbbiakban: VONY) 2014. november 5-én rögzítették N. I.-né örökhagyó hagyatékátadó végzését (és végrendeletét) akként, hogy az utóöröklési jogot tartalmazó teljes hatályú hagyatékátadó végzés.

[2] Az előörökös 2020. január 30. napján közvégrendeletet tett, amelyben akként rendelkezett, hogy a halálakor meglévő minden ingó- és ingatlan vagyonát, vagyoni értékű jogát és őt illető követelést teljes egészében L.-B. Gy. J. örökölje (a továbbiakban:

végrendeleti örökös), két gyermekét kitagadta. A közvégrendelet készítését VONY-ban 2020. január 30. napján 1558..1 azonosítóval rögzítették.

[3] Az előörökös 2021. április 1. napján elhalálozott; ingatlan hagyatékát képezte a perbeli ingatlan a hagyatéki leltér szerint 3 500 000 forint értékben. A hagyatéki eljárásban az alperes, illetőleg a mellé kinevezett közjegyzőhelyettes jár el. Az eljárásban lekérték a VONY nyilvántartás adatait N. I. személyes azonosítóival, majd a keresést követően rögzítették, hogy „a közjegyző a fenti adatoknak megfelelő hatályos végintézkedést nem talált a végintézkedések nyilvántartásában”. Ezt követően az alperes közjegyzőhelyettese 33016/N/6../2021/14. számú ideiglenes hagyatékátadó végzéssel a hagyatékot, így a perbeli ingatlan 1/1 tulajdoni hányadát végintézkedésen alapuló öröklés jogcímén L.-B. Gy. J.-nak, mint végrendeleti örökösnek adta át. A hagyatékátadó végzés 2022. február 23. napján jogerőre emelkedett. Az alperes 2022. április 29-én meghozott 16. sorszámú végzésével megállapította, hogy a 14. sorszámú ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzés teljes hatályúvá vált.

[4] A végrendeleti örökös 2022. november 25. napján adásvételi szerződéssel a perbeli ingatlant eladta 16 000 000 forint vételárért. A vevő tulajdonjogának bejegyzését megelőzően, 2023. március 27. napján a felperes, mint öröklésben érdekelt utóörökös a hagyatéki eljárás megismétlése iránti kérelmet terjesztett elő, egyidejűleg kérte az ingatlanügyi hatóság megkeresését a 3397../2022. számú földhivatali eljárás felfüggesztése érdekében.

[5] Az alperes 33016/N/6../2021/21. számú, 2023. március 28. napján kelt és április 21. napján jogerős végzésével elrendelte a hagyatéki eljárás megismétlését. A megismételt hagyatéki eljárásban a végrendeleti örökös tájékoztatta a felperest az ingatlan értékesítéséről és úgy nyilatkozott, hogy egyezség folytán megfizetne a felperesnek 7 000 000 forintot. Az egyezség nem jött létre. A megismételt hagyatéki eljárásban az alperes a 33016/N/3../2023/9. számú hagyatékátadó végzésével a 33016/N/6../2021/14. számú végzését hatályon kívül helyezte és a perbeli ingatlant teljes hatállyal végintézkedésen alapuló öröklés jogcímén 1/2 arányban utóörökösként a felperesnek, 1/2 arányban a végrendeleti örökösnek adta át. A végzést a végrendeleti örökös fellebbezése folytán eljáró Egri Törvényszék 2.Pkf.50.4../2023/2. számú végzésével helybenhagyta. A Heves Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 4. azonban a felperes tulajdonjog bejegyzésére irányuló kérelmét elutasította, mivel az ingatlannak az örökhagyó már nem volt tulajdonosa. A határozatot a felperes sikertelenül támadta közigazgatási perben.

[6] A felperes keresetében a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:549. §-ának (2) bekezdése alapján kérte kötelezni az alperest 7 000 000 forint kártérítés és ezen összeg után 2022. június 8. napjától járó késedelmi kamat, valamint perköltség megfizetésére. Előadta, hogy habár a perbeli ingatlan 1/2 tulajdoni hányadának utóörökösként ingatlan-nyilvántartáson kívül tulajdonosa, a tulajdonosi jogait nem tudja érvényesíteni, mert az alperes mulasztása miatt a hagyatéki eljárásban nem vehetett részt, a perbeli ingatlant az utóöröklést figyelmen kívül hagyva az alperes L.-B. Gy. J. végrendeleti örökösnek adta át.

[7] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Érvélese szerint a hagyatéki eljárásban nem terhelte tényállás felderítési kötelezettség. A perbeli ingatlan tulajdoni lapján ugyan szerepelt az utóöröklést ténye, azonban a bejegyzés kizárólag a felperes nevét tartalmazta, egyéb adat hiányában ezért a felperest a hagyatéki tárgyalásra nem lehetett idézni. Nem vétett kirívóan súlyos jogalkalmazási hibát. Hivatkozott arra is, hogy a felperest a Ptk. 6:525. §-ának (1) bekezdése alapján kármegelőzési, kárelhárítási és kárenyhítési kötelezettség terhelte, ennek ellenére igényét nem érvényesítette a végrendeleti örökössel szemben és törlési pert sem indított, ezért ő maga mentesül a felperes kárának megtérítése alól. Vitatta a kár összegét is.

[8] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest az alperes javára 444 500 forint perköltség megfizetésére. Megállapította, hogy a kereseti illeték az állam terhén marad.

[9] Az ítélet indokolásában rögzítette, hogy a közjegyző kártérítési felelősségének megállapításához nem elégséges a pusztán jogszabálysértés; a jogalkalmazóként eljáró alperes felelősségét csak a rendkívüli, különös súlyú tévedések alapozzák meg. Megállapította, hogy a hagyatéki eljárásban a közjegyzőhelyettes a VONY-t lekérdezte, azonban elmulasztotta a keresést követően a végrendelezőhöz kapcsolódó okirati bejegyzések találati listájából a 824..3 VONY azonosítójú 2014. november 5-ei, és a 1558..1 VONY azonosítójú 2020. január 30-ai közvégrendelet kiválasztását, így a nyilvántartásban szereplő végintézkedéseket nem szerezte be. Az alperes mulasztott azzal, hogy figyelmen kívül hagyta a 2014. november 5-ei bejegyzést és ennek eredményeként a felperes nem vehetett részt a hagyatéki eljárásban. Ezen mulasztást nem minősítette olyan kirívóan súlyos jogalkalmazási tévedésként, amely kártérítési felelősséggel járt volna, mivel a perbeli ingatlan tulajdoni lapján, valamint a hagyatéki leltárban is csak annyi szerepelt, hogy az ingatlan ½ része a felperes utóöröklési jogával terhelte, az utóörökös azonosításhoz szükséges személyes adatok nélkül. A hagyatéki leltárban pedig a hagyatéki eljárásban érdekelték és egyéb résztvevők adatai között a felperes nevét sem tüntették fel. Ezen mulasztást a felróhatóság körében értékelte.

[10] Az indokolás szerint az alperes megalapozottan hivatkozott a Ptk. 6:525. §-ának (1) bekezdésére is. A felperest kármegelőzési, kárelhárítási és kárenyhítési kötelezettség terhelte, amelyet felróhatóan elmulasztott azzal, hogy nem lépett fel a végrendeleti örökössel szemben a követelés érvényesítése érdekében és a vevő tulajdonjoga ingatlan-nyilvántartási átvezetését megelőzően nem indított ingatlan-nyilvántartási törlési, kiigazítási pert sem. Az alperest ezért megtérítési felelősség nem terheli.

[11] A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83.§-ának (1) bekezdése szerint kötelezte a felperest az alperest megillető, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: ükr.) 3.§-a (2) bekezdésének a) pontja alapján felszámított ügyvédi munkadíj megfizetésére. Rögzítette, hogy a felperes személyes költségmentességére tekintettel a feljegyzett kereseti illeték az állam terhén marad.

[12] A felperes fellebbezésében kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatásával az alperest kötelezni 7 000 000 forint kártérítés és annak 2022. június 8. napjától járó kamata, valamint mindkétfokú perköltsége megfizetésére. Érvélese szerint az elsőfokú bíróság a tényállást

hiányosan állapította meg. Nem rögzítette, hogy az előörökös végrendeletét is az alperes készítette, aki nem vizsgálta néhai N. I. előörökösi pozícióját; nem rögzítette azt sem, hogy a hagyatéki leltár és az annak mellékletét képező tulajdoni lap is név szerint hivatkozik a felperes utóöröklési jogosultságára. utóbbiból következően az alperes valótlanul állította, hogy a felperes bejelentése alapján derült fény az utóöröklésre. 2020. július 20. valóban napján lekérdezték a VONY adatait, az elsőfokú ítélet azonban megalapozatlanul tartalmazza, hogy a kapcsolódó okirati bejegyzéseket tartalmazó találati listában a közjegyző nem talált bejegyzést az érintettre. Kérte a tényállást azzal kiegészíteni, hogy az alperes 2021. november 11-én az ismeretlen helyen tartózkodó ifj. N. I. részére eseti gondnok kirendelését kérte. Hivatkozott arra, hogy ugyanezt az esetben annak ellenére mulasztott el, hogy szintén öröklésben érintett személy volt. A fellebbezés szerint az elsőfokú bíróság nem rögzítette, hogy az alperes 16. alatti végzése 2022. június 8. napjától jogerős; habár ez jelentőséggel bír, hiszen ezzel zárult le a hagyatéki eljárás és ettől az időponttól illeti meg a késedelmi kamat. Az elsőfokú ítélet tényállásként azt sem rögzíti, hogy az alperes 2022. július 26-án megkereste A Magyar Országos Közjegyzői Kamara (a továbbiakban: MOKK) D.-i Levéltárát, ahonnan lekérte N. I.-né hagyatéki ügyét. A megkeresésben már megjelölte N. I.-né elhalálozásának időpontját és azon közjegyzői eljárás számát is. Az alpereshez 2022. augusztus 9-én érkezett válasz pedig tartalmazza a felperes valamennyi személyes adatát, az alperes tehát tudott az utóöröklésről.

[13] Az elsőfokú bíróság által beszerzett szakvélemény szerint a „nem talált” kifejezés a VONY arra az esetre vonatkozó szakkifejezése, ha a lekérdező nem pontos adatokat adott meg, vagy a pontos adatokat követő találati listából egyet sem pipált ki. A csatolt lekérdezés adatai pontosak, ezért kizárt, hogy a lekérdező valóban nem talált adatokat. Az alperes felróhatósága abban állapítható meg, hogy mellőzte a találati listát és belenyugodott egy olyan eredménybe, amely nem azt jelenti, hogy a rendszer nem tartalmaz korábbi végrendeleti bejegyzést; mellőzte azt a találatot, amelynek lehívásával a felperes adatai és jogosultsága megállapítható lett volna. Érvelése szerint az ítélet [9] és [10] bekezdése ellentétben áll. Az öröklési ügyekben jártas alperesnek, illetve helyettesének a hagyatéki leltár és a tulajdoni lap „utóöröklés” megjegyzéséből tudnia kellett, hogy a jogintézmény korábbi végrendeletet feltételez, ennek ellenére nyugodtak bele egy olyan lekérdezési eredménybe, amely még az alperes által készített végrendeletet sem tüntette fel. Ezen mulasztással elzárták a felperest attól, hogy részt vegyen a hagyatéki eljárásban, és nem érvényesült az utóörökös nevezés, amely kirívóan súlyos jogalkalmazási mulasztás. A megismételt eljárásban keletkezett hagyatékátadó végzés alapján tulajdonjoga már nem volt bejegyezhető az ingatlan-nyilvántartásba. Állította ugyanakkor, hogy a szakvélemény utolsó oldalának utolsó bejegyzésében írt szakértői megállapítás is hibás.

[14] Érvelése szerint továbbá a bíróságnak az alperesi felróhatóság körében kellett volna értékelnie, hogy a személyes adatok megismerésére a hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Hetv.) 16. §-ának (1) bekezdése alkalmazásával az alperesnek lehetősége lett volna. Az alperes továbbá elmulasztott az ismeretlenhelyen tartózkodó utóörökös javára eseti gondnok kirendeléséről intézkedni. Az alapeljárás jogerős befejezését követően az alperes megkereste a MOKK levéltárát N. I.-né hagyatéki ügyének megküldése érdekében, és habár abból a felperes utóöröklése és személyes adatai is kiderültek, a Ptk. 1:4. §-ában foglalt elvárható magatartás elmulasztásával nem értesítette a felperest, hogy a hagyatéki eljárás megismétlését kérheti. Amennyiben a felperest értesítette volna, úgy a felperes nem károsodik, hiszen a végrendeleti örökös tulajdonjogát csak 2022. október 5-én jegyezték be az ingatlan-nyilvántartásba, így az ingatlant nem értékesíthette

volna. Mindezekre az elsőfokú ítélet nem tartalmazott indokolást. Ezek mulasztásokat az alperes nem mentette ki.

[15] Az alperes nem bizonyította, hogy a felperes megszegte kármegelőzési, kárenyhítési kötelezettségét; ezzel összefüggésben a felperest felróhatóság nem terheli. A végrendeleti örökösrel szemben azért nem indított pert, mert munkaviszonnyal nem rendelkezett és nem volt teljesítőképessége. A megismételt hagyatéki eljárásban egyezség nem jött létre; de feltételezhetően a közvetlen végrehajtás sem vezetett volna eredményre. A Ptk. 5:175. §-a alapján pedig a vevővel, mint jóhiszemű szerzővel szemben sikerrel nem léphetett volna fel. Az elsőfokú bíróság nem is adta részletes indokát annak, hogy miben áll a felperesi felróhatóság.

[16] Hivatkozott az elsőfokon eljáró bíró elfogultságára részben a pervezetési tevékenysége alapján, részben arra tekintettel, hogy folyamatos kapcsolata van az alperest képviselő MOKK-kal: 2024. májusában együtt zsűrizett az alperes jogi képviselőjével, de eljáró a 2025. évi zsűriben is. Mindebből anyagi jellegű kapcsolat is vélelmezhető, hiszen a zsűrizés általában tiszteletdíj mellett történik. A bíró erre tekintettel a Pp. 12. §-ának f) pontja szerint kizárt volt az eljárásból; kérte ennek másodfokú ítéletben való kimondását, ugyanakkor a Pp. 380. §-ának b) pontján alapuló hatályon kívül helyezés mellőzését.

[17] Az alperes fellebbezés ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségében való marasztalását. Előadása szerint az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás nem hiányos. A hagyatéki leltárban és az ingatlan tulajdoni lapján is szerepel ugyan a felperes utóörökösként, azonban személyes adatai nincsennek feltüntetve, így idézni, illetve megkeresni nem volt lehetősége; de az ügygondnok kirendelésének feltételei sem voltak adottak. A VONY igazolása szerint nem talált az érintett személyre vonatkozó bejegyzést. A Levéltárral folytatott levelezésnek nincs jelentősége, hiszen azt megelőzően jogerőre emelkedett a hagyatékátadó végzés. Az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy nem követett el kirívóan súlyos jogalkalmazási tévedést, hiszen nem terhelte a tényállás felderítésének kötelezettsége; a felperes Hetv. 16. §-ának (1) bekezdésére alapított hivatkozása ekként alaptalan. A Pp. 373. §-ának (1) bekezdésébe ütközik azon hivatkozás, amely szerint a levéltári iratok beérkezését követően értesíteni kellett volna a felperest és hivatalból meg kellett volna ismételnie az eljárást; utóbbit a Hetv. 105. §-ának (1) bekezdése kizárja. Az elsőfokú bíróság helyesen minősítette a kármegelőzési kötelezettség elmulasztásaként, hogy a felperes nem érvényesítette igényét a végrendeleti örökösrel szemben; a felperes a végrendeleti örökös teljesítőképességével összefüggésben előadottakat nem valószínűsítette. A felperes a Hetv. 46. §-ának (2) bekezdését is elmulasztotta, hiszen nem mutatta be a végrendeletet az alperesnek. A perbeli ingatlan vevőjének jóhiszeműsége pedig csak a felperes által megindítandó perben lett volna teljes bizonyossággal megállapítható. A felperes keresetének összezszerűsége sem bizonyított, a felperes erre bizonyítást sem ajánlott fel. A felperes továbbá megalapozatlanul hivatkozott az eljáró bíró elfogultságára is.

[18] A felperes a fellebbezési ellenkérelemre tett észrevételében a fellebbezést fenntartotta. Hangsúlyozta, hogy az őt ért kár az alperes több jogalkalmazói jogszabálysértésének, mint folyamatnak a következménye; amelyet az elsőfokú bíróság indokolatlanul szűkített le; a bizonyítékok mellőzésének nem adta indokát. Az alperes a VONY lekérdezés során azért nem talált bejegyzést az alperes, mert a találati listából nem

választotta ki a rögzített korábbi végrendeleteket, amely szándékos magatartás. Továbbra is hangsúlyozta, hogy a Ptk. 1:4. §-a alapján a levéltári iratok beérkezését követően az alperestől elvárt magatartás lett volna a felperes értesítése, amelyre már az elsőfokú eljárásban is hivatkozott. A per tárgya nem téves jogalkalmazás, hanem szándékos, folyamatos szabálysértések összessége. Kármegelőzési kötelezettségével összefüggésben hivatkozott az általa indított ingatlan-nyilvántartási eljárásokra és közigazgatási perre. Hangsúlyozta, hogy az eljárás bírói elfogultságával kapcsolatos tény az ítélet kihirdetését követően jutott a tudomására.

[19] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és azt megalapozottnak találta.

[20] Az ítéltábla felülbírálati jogkörét a Pp. 370. §-ának (1) bekezdése szerint az erre irányuló fellebbezési kérelemre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja, amely korlátnak minősülnek a 371. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak, így a fellebbezés és ellenkérelem jogi érvei is. Ezen rendelkezés alól azonban kivételt képez, ha az ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt (Pp. 380. §) észlel, mert ez esetben a fellebbezési kérelem, csatlakozó fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül, hivatalból köteles eljárni [Pp. 370. §-ának (2) bekezdése]. A felperes fellebbezésében állította, hogy az elsőfokú ítélet meghozatalában olyan bíró vett részt, akivel szemben törvény értelmében kizáró ok áll fenn [Pp. 380. §-ának b) pontja], amely hivatkozás helytállósága esetén az ítéltáblának a felperes fellebbezési kérelmétől függetlenül, hivatalból az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezéséről kell döntenie; mérlegelésre lehetősége nincs.

[21] A Pp. 15. §-ának (2) bekezdése szerint a fél a bíróval szembeni kizárási okot az eljárás bármely szakaszában, de csak az eljárást befejező határozat meghozataláig - azaz a törvényjavaslat miniszteri indokolásában is megjelenően az adott eljárási szakaszhoz igazodóan, az adott eljárási szakasz lezártáig - jelenthet be. A felperes az elsőfokú eljárásban kizárás iránti indítvánnyal nem élt, az ítélet kézhezvételét követően a fenti jogszabályhely alapján arra nincs lehetőség. Megjegyzi az ítéltábla, hogy a Pp. 12. §-ának f) pontja szerinti kizárási okot a fél a tárgyalás megkezdése után csupán akkor érvényesítheti, ha valószínűsíti, hogy a bejelentés alapjául szolgáló tényről csak a tárgyalás megkezdése után szerzett tudomást, és a tudomásszerzést követően az okot haladéktalanul bejelenti [Pp. 15. §-a (2) bekezdésének második mondata]; márpedig a felperes csak állította, de nem valószínűsítette, hogy habár az interneten közzétett adatokhoz bárki akadálytalanul hozzáférhet, a hivatkozott kizárási okról csak az ítélet kihirdetését követően szerzett tudomást és azt haladéktalanul bejelentette. Mindemellett elfogultságot csak olyan tények vagy körülmények alapozhatnak meg, amelyekből objektíve okszerűen vagy ténszerűen következik, hogy a pártatlan elbírálás nem biztosított. Önmagában nem tekinthető így kizárási oknak, ha az eljárás bírója és a peres fél képviselője egyaránt részt vett valamely szakmai rendezvényen. Nem volt tehát megállapítható, hogy az elsőfokú ítélet meghozatalában olyan bíró vett volna részt, akivel szemben kizáró ok áll fenn.

[22] Az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a kereset jogalapja körében szükséges bizonyítást lefolytatva feltárta az annak elbírálásához szükséges tényeket, azonban a felperes fellebbezésében részben megalapozottan kérte a tényállás kiegészítését [Pp. 369. §-a (3) bekezdésének a) pontja]. Ezzel összefüggésben szükséges rámutatni, hogy a Pp. 346. §-

ának (4) bekezdése szerint a Pp. 279. §-a szerinti mérlegeléssel megállapított tényállás rögzítését az adott ügy eldöntéséhez szükséges mértékben, azaz a releváns tényekre szorítkozva kell elvégezni. A per mikénti elbírálása körében a később kifejtettek szerint nem volt releváns, hogy az alperes a hagyatéki eljárás során az ismeretlen helyen tartózkodó törvényes örökösnek eseti gondnok kirendelését kérte; ezért ezzel összefüggésben a tényállás kiegészítése nem volt indokolt. Az alperesi felróhatóság körében ugyanakkor annak is jelentősége volt, hogy a hagyatéki eljárást megindító hagyatéki leltárban a hagyatékra vonatkozó adatok között szerepelt, miszerint a perbeli ingatlan $\frac{1}{2}$ része a felperes utóöröklési jogával terhelt (kétségtelen, hogy a bejegyzés a felperes személyes adatait nem tartalmazta és a felperest a hagyatéki leltár a hagyatéki eljárásban érdekelték és egyéb résztvevők között már nem tüntette fel). Az ítéltábla továbbá indokoltnak találta az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás kiegészítését azzal is, hogy habár az előörökös hagyatéki eljárása az ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzés teljes hatályúvá válását megállapító végzés jogerőre emelkedésével (2022. június 8.) lezárult, az alperes 2022. július 26. napján megkereste a MOKK Közjegyzői Levéltárát a N. I.-né örökhagyóval kapcsolatos közjegyzői okiratok megküldése végett, mely kérelem indokaként néhai N. I. hagyatéki eljárásának lefolytatását jelölte meg. A kért iratok elektronikus másolata 2022. augusztus 9. napján megérkezett az alpereshez, ezek között szerepel egyebek mellett a N. I.-né vonatkozásában született hagyatékátadó végzés is, amely tartalmazta a felperes utóöröklési jogát és valamennyi személyes adatát is.

[23] Az ítéltábla az ekként kiegészített tényállás alapján megállapította, hogy a felperes kártérítési követelése jogalapjában megalapozott.

[24] A közjegyzői jogkörben okozott kárért való felelősség a Ptk. 6:549. §-ának (2) bekezdésén alapul; amely meghatározza, hogy milyen eltérésekkel kell a közigazgatási jogkörben okozott károkért való felelősség szabályait alkalmazni. Ebből következően a közjegyzői jogkörben okozott kár megtérítésének feltétele a kártérítés általános [a Ptk. 6:519. §-ában foglalt] és különös [a Ptk. 6:548. §-ának (1) bekezdésében meghatározott] feltételeinek fennállása.

[25] A felperes részére rendelkezésre álló jogorvoslat – figyelemmel arra, hogy az alaphagyatéki eljárásban nem vett részt – a hagyatéki eljárás megismétlése iránti kérelem volt [Hetv. 105. §-ának (1) bekezdése], amelyet igénybe vett, azonban az a kár elhárítására nem volt alkalmas, mivel a megismételt eljárásban hozott teljes hatályú hagyatékátadó végzés ellenére a perbeli ingatlanra tulajdonjogát nem jegyezték be. A felperes a tulajdonjogának bejegyzését elutasító határozattal szemben közigazgatási pert is kezdeményezett, azonban keresetét a bíróság jogerős ítélettel elutasította. Az elsőfokú bíróság ezért helytállóan vizsgálta a kártérítés általános és különös feltételeinek fennállását.

[26] Az elsőfokú bíróság azt is helytállóan rögzítette, hogy a közjegyzői jogkörben okozott kárra alapított igény esetében is vizsgálendő felróhatóság körében kialakult következetes joggyakorlat szerint önmagában tények téves mérlegelése, vagy jogszabály téves értelmezése, illetve alkalmazása kártérítési felelősséget nem alapoz meg, hanem csak az, ha ennek körében kirívóan súlyos jogalkalmazási, illetve jogértelmezési hibát követtek el (EBH2001. 526., BH2013. 243., EBH2002. 750., BH1996. 311., BH2000. 555.). A tévedések súlyának értékelésére ugyanakkor általában akkor kerül sor, amikor a jogalkalmazásnál tényállást kellett megállapítani, jogszabályokat kellett értelmezni, és ezek egybevetésével

került sor a döntés meghozatalára. Ha a figyelembe veendő jogszabály rendelkezése teljesen és nyilvánvalóan egyértelmű, a ténymegállapítás és a döntés pedig nem mérlegelés eredménye, általában nem lehet szó a felróhatóság körén kívül eső tévedésről, hibáról (BH2001. 423.).

[27] A felperes ugyan fellebbezésében is utalt arra, hogy az alperes már az előörökös végrendeletének megalkotása során sem kellő gondossággal járt el, mivel nem vizsgálta néhai N. I. előörökös pozícióját. Ezt azonban az elsőfokú eljárásban maga a felperes sem tekintette kirívóan jogsértő magatartásnak (7.P.20.1../2024/17. szám alatti jegyzőkönyv első oldal). A kifejtettek szerint ezért még amennyiben a végrendeletalkotás körében az alperes gondatlansága megállapítható is lenne, a felperes ezen nyilatkozata a végrendelet elkészítésével összefüggésben a Pp. 342. §-ának (3) bekezdésére figyelemmel kizárja az alperes Ptk. 6:549. §-ának (2) bekezdésén alapuló kártérítési felelősségének megállapítását. Az ítéltábla ezért a felperesi fellebbezés ezen hivatkozását nem vizsgálta, és annak vizsgálatát az elsőfokú bíróság is helytállóan mellőzte.

[28] A felperes ugyanakkor megalapozottan hivatkozott arra, hogy az alperes jogellenes magatartásából következően a felperes nem vehetett részt az előörökös halálát követően indult hagyatéki eljárásban, és nem érvényesíthette utóörökös minőségéből eredő igényeit. Ezzel összefüggésben a felperes helytállóan hivatkozott arra, hogy utóörökösként a Hetv. 6. §-a (1) bekezdésének n) pontja szerint a hagyatéki eljárásban örökösként érdekeltnek, a d) pontjának da) alpontja szerint a hagyatéki eljárásban érdekeltnek minősült. A Hetv. 53. §-a (2) bekezdésének a) pontja szerint ezért a felperest meg kellett volna idézni a hagyatéki tárgyalásra és részére a hagyatékátadó végzést is kézbesítés útján közölni kellett volna [Hetv. 90. §-a (2) bekezdésének aa) pontja], amely nem vitatottan nem történt meg. Az alperes ezzel összefüggésben arra hivatkozott, hogy az ingatlan tulajdoni lapján és a hagyatéki leltárban csak a felperes neve szerepelt, így nem lehetett idézni, a tényállás felderítésének kötelezettsége pedig nem terhelte.

[29] A Hetv. 70. §-ának (1) bekezdése értelmében a közjegyző a tárgyaláson az elhangzott nyilatkozatok és a rendelkezésre álló iratok alapján állapítja meg a hagyaték átadásához szükséges tényállást, az öröklés konkrét ügyben irányadó rendjét, valamint azt, hogy ki és milyen jogcímen támasztott igényt a hagyatékkal szemben; a tényállás felderítése érdekében általában nem köteles "nyomozni", a tényállás megállapítására kizárólag az elhangzott nyilatkozatok és rendelkezésre álló iratok alapján köteles (Anka Tibor: Öröklési jog-Hagyatéki eljárás HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft. 2014.). A Hetv. azonban egyes kérdésekben ezen általános szabálytól eltérően a közjegyző aktív közreműködését írja elő; ekként a Hetv. 43. §-ának (3) bekezdése szerint a közjegyző az örökhagyó esetleges végrendelete iránti tudakozódás céljából köteles elektronikus úton megkeresni a Végrendeletek Országos Nyilvántartását, amelynek célja, hogy lehetőség szerint ne maradjanak rejtve a végrendeletek. Az alperes a hagyatéki eljárásban a lekérdezési kötelezettségének ugyan eleget tett, azonban a MOKK által megküldött, az elsőfokú eljárás iratai között 27/1. sorszám alatt elfekvő – a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény 54. §-a (1) bekezdésének h) pontjára hivatkozva kiadott – szakvéleményből megállapíthatóan a lekérdezés során elkövetett hiba miatt nem kapott az előörökösre vonatkozó találatot. A MOKK tájékoztatása és csatolt lekérdezés visszaigazolása szerint néhai N. I. tekintetében a VONY három okirati találatot jelez, ezek között a felperes utóöröklési jogát is tartalmazó 2014. november 5. napján 824..3 azonosítóval bejegyzett hagyatékátadó végzést (és végrendeletet) is. A VONY rendszer a MOKK alperes által nem vitatott tájékoztatása szerint

akként működik, hogy a nyilvántartott okiratok közül az érintett személyeknek a Végrendeletek Országos Nyilvántartásáról szóló 4/2009. (III. 6.) IRM rendelet (a továbbiakban: VONYr.) 6. §-ának a) pontjában írt személyes adatai megadásával lehet szűrni, amely keresésre a rendszer a teljesen vagy részben azonos adatokkal rendelkező végrendelkezőkhöz kapcsolódó okirati bejegyzéseket találati listába sorolja, amik közül a közjegyzőnek kell kipipálnia az érintett személyt illető valamennyi bejegyzést. A VONY csak ezt követően tud teljes, az örökhagyóra vonatkozó minden bejegyzést tartalmazó tanúsítványt generálni. Amennyiben a közjegyző az örökhagyó adataival szereplő okirati találatok egyikét sem pipálja ki, úgy a tanúsítványon nem jelenik meg találat és a VONY rendszerből generált tanúsítvány azt rögzíti, hogy a közjegyző nem talált a fenti adatoknak megfelelő hatályos végintézkedést. Ennek megfelelően a hagyatéki iratok között fellelhető visszaigazolás is csupán ez utóbbit rögzíti, és nem jelenti azt, hogy az előörökös adataival a VONY a lekérdezés időpontjában nem tartalmazott bejegyzést. A MOKK nyilatkozata szerint az előörökös hagyatéki lejárása során a közjegyző (közjegyzőhelyettes) a bejegyzéseket tartalmazó találatot a VONY rendszerből történő tanúsítványkészítésnél nem pipálta ki. Mindebből az következik, hogy habár a hagyatéki eljárásban kötelezően lekérdezendő VONY nyilvántartás tartalmazta a felperes utóörökös minőségét igazoló, és valamennyi személyes adatát is feltüntető hagyatékátadó végzést (és végrendeletet), azt az alperes az általa a lekérdezés során elkövetett hiba miatt nem ismerte meg a hagyatéki eljárásban. A VONY rendszer megfelelő használata ugyanakkor jogszabályértelmezést egyáltalán nem igényel; és elvárható a hagyatéki eljárásban gyakorlott közjegyzőtől, ekként az alperes lényeges eljárási hibájaként minősül.

[30] Az ítéltábla az alperes felróhatóságával összefüggésben tulajdonított annak jelentőséget, hogy az alperes a fentiek szerint hibás lekérdezés alapján született visszaigazolást további intézkedés nélkül elfogadta annak ellenére, hogy az általa is ismert hagyatéki leltár és a perbeli ingatlan tulajdoni lapja is rögzítette az utóöröklési jog tényét és a jogosult nevét is. Szintén a felróhatóság körében tulajdonított jelentőséget annak, hogy az alperes annak ellenére is elfogadta a visszaigazolást, hogy azon a saját maga által készített és a VONYr. 7. §-a szerint bejegyzett végrendelet sem szerepelt. Ezen rendelkezésre álló adatok alapján az alperestől elvárható lett volna a lekérdezés megismétlése, illetve az eltérés okának felderítése amellet is, hogy a tényállás felderítésének kötelezettsége általában nem terheli. Amennyiben az alperes a tőle elvárt gondosság tanúsításával fogatosítja a lekérdezést, illetve a rendelkezésre álló adatok és a visszaigazolás egyszerű összevetésével észleli a lekérdezés hibáját és azt megfelelően megismétli, úgy a felperes hagyatéki eljárásban való részvételének és utóörökös jogai érvényesítésének nem lett volna akadálya. Ennek elmulasztása olyan súlyú gondatlanság, amely az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben megalapozza az alperes kártérítési felelősségét.

[31] Az elsőfokú bíróság és az alperes is indokolatlanul tulajdonított az alperesi felróhatóságot kizáró jelentőséget annak, hogy a hagyatéki leltárban és a perbeli ingatlan tulajdoni lapján nem szerepeltek a felperes azonosításához és idézéséhez szükséges személyes adatok. Amennyiben ugyanis az alperes megfelelően eleget tesz a Hetv. 43. §-a (3) bekezdésében előírtaknak, úgy a lekérdezés eredményeként rendelkezésre álló, utóörökösnevezést tartalmazó hagyatékátadó végzésből ezen adatok a rendelkezésre álltak volna, az alperes éppen saját felróható magatartása miatt került abba a helyzetbe, hogy ezen adatokat nem ismerte.

[32] Azt az alperes maga sem tette vitássá, hogy a felperest (az ellenirat szerint az ingatlan hagyatéki leltárban feltüntetett értékének fele összegű) kár érte, kifejezetten nem vitatta azt sem, hogy ezen kár amiatt következett be, hogy utóörökös joga ellenére a hagyatéki eljárásban nem vett részt. Az alperes azt sem tette vitássá, hogy utóörökösként az öröklésben érdekelt volt és a perbeli ingatlan $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányada utóörökösként megillette, a megismételt eljárásban a hagyatékot ennek megfelelően adta át. A kártérítési felelősség konjunktív feltételei: a jogellenesség, a kár és az ezek közötti okozati összefüggés fennállnak, és a kifejtettek szerint az alperesi magatartás felróhatósága is megállapítható: az alperes kártérítési felelőssége a Hetv. 43. §-a (3) bekezdésének megsértése, és ebből következően a felperes hagyatéki eljárásból való kizárása miatt fennáll.

[33] Arra a felperes helytállóan hivatkozott, hogy a rendelkezésre álló hagyatéki iratok alapján az alperes - bár ennek indokát az eljárásban nem adta - a hagyatéki eljárás befejezését követően hivatalból kereste meg a MOKK Levéltárát a néhai N. I.-né hagyatéki eljárása iratainak beszerzése érdekében, amely iratokból még a felperes bejelentése előtt tudomással kellett bírnia arról, hogy az általa lefolytatott hagyatéki eljárásban érintett ingatlan utóörökös joggal terhelt és kellő adattal rendelkezett az utóörökös személyéről is. Az alperes fellebbezési ellenkérelmére tekintettel rögzíti az ítéltábla, hogy a felperes már 2025. február 5. napján kelt észrevételében is hivatkozott a levéltári megkeresésre és arra, hogy az alperesnek a rendelkezésre álló adatok alapján értesíteni kellett volna a felperest arról, hogy a hagyatéki eljárás megismétlését kérheti, amellyel a felperes ért kár bekövetkezése elkerülhető lett volna. A felperes ezen hivatkozása a Pp. 7. §-a (1) bekezdésének 12. pontja és a) alpontja szerinti keresetváltoztatásnak minősülne, amelyet a felperes a perfelvétel lezárását követően terjesztett elő. A felperes ugyanakkor a Pp. 217. §-ának (1) bekezdése szerinti kérelmet nem nyújtott be, erre ezt követően az elsőfokú bíróság sem hívta fel, de nem rendelkezett a keresetváltoztatás megengedhetőségéről sem [Pp. 218. és 2019. §-ai]. A már kifejtettek szerint ezen eljárási szabálysértés az ügy érdemi eldöntésére nem hatott ki, az alperes kártérítési felelőssége ennek vizsgálata nélkül is megállapítható volt, az ítéltábla ezért mellőzte a Pp. 370. §-ának (3) bekezdése szerinti eljárás lefolytatását. A fellebbezés ezzel összefüggő érvelését ugyanakkor érdemben nem vizsgálta.

[34] A felperes fellebbezésében is hivatkozott a Hetv. 16. §-a (1) bekezdésének megsértésére. Ezen rendelkezés a hagyatéki eljárásra vonatkozó általános rendelkezéseket rögzíti, a rendelkezésre álló végrendeletek, így az utóörököst nevező végrendelet beszerzésére vonatkozó speciális rendelkezések a Hetv. 46. §-ában, illetve a VONY kötelező lekérdezését rögzítő Hetv. 43. §-ának (3) bekezdésben szerepelnek. Amennyiben az alperes ez utóbbi jogszabályi kötelezettségének megfelelően eleget tesz, az ingatlan-nyilvántartást vezető hatóság megkeresésének szükségessége fel sem merül. Hasonlóképpen az alperes jogszerű eljárása esetén nem merülhet fel az utóörökös részére az eseti gondnok kirendelésének indokoltsága sem; ekként az alperes kártérítési felelőssége nem a Hetv.49. §-ában írt rendelkezések megsértésén, hanem a már kifejtett jogszabálysértésen alapul.

[35] A felperes ugyanakkor megalapozottan hivatkozott arra fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság tévedett, amikor keresetét a károsulti közrehatásra tekintettel, a Ptk. 6:525. §-ának (1) bekezdése alapján is elutasítandónak tekintette. Ezzel kapcsolatosan mindenekelőtt rögzíteni szükséges, miszerint a károsult közrehatásának a károkozó felelősségét kioltó ereje fogalmilag kizárt, az csak felelősségcsökkentő lehet (Kúria Pfv.III.20.258/2016/4. számú közbenső ítélet); a jogintézmény lényegéből adódóan a közrehatás nem lehet 100% (Kúria Pfv.III.21.471/2021/6. számú végzés). A Kúria a Pfv.III.20.392/2022/13. számú ítéletében a

döntés elvi tartalmaként is rögzítette, hogy a károsult felróható közrehatása (önhibája) a kártérítési felelősség fennállását feltételezi, a kármegosztás révén annak terjedelmét csökkenti, de a károkozónak a felelősség alóli mentesülését nem eredményezheti.

[36] Mindezek mellett az elsőfokú bíróság ítélete valóban nem tartalmaz indokolást az alperes Hetv. 46. §-ának (2) bekezdésére alapított érvelésére. A Pp. 346. §-a (5) bekezdésének ekkénti megsértése azonban szintén nem hatott ki az ügy érdemi elbírálására. A Hetv. ezen rendelkezéstől függetlenül a közjegyző kötelezettségévé teszi a VONY lekérdezését a rögzített végrendeletek fellelése érdekében, amelyet nem ront le a Hetv. 46. §-ának (2) bekezdése. Másrészt a Hetv. 46. §-ának (2) bekezdésében meghatározott kötelezettség azt a személyt terheli, akit a végintézkedés átadására a közjegyző felhív (amilyen felhívás a felperes felé nem történt) vagy aki az örökhagyó halásáról hitelt érdemlően értesül. Az alperes a Pp. 265. §-ának (1) bekezdése alapján őt terhelő bizonyítási érdek ellenére ezen hivatkozásával összefüggésben nem igazolta, de még bizonyítást sem ajánlott fel arra, hogy a felperes már az alaphagyatéki eljárás időpontjában hitelt érdemlő információval bírt néhai N. I. haláláról. A felperes személyes meghallgatása során azt adta elő, hogy az előörökös haláláról a hűgától telefonon értesült, de arra nem tudott nyilatkozni, hogy ez mikor történt. A felperes előadás szerint ezt követően arra vártak, hogy a közjegyző jelentkezzen, amely a már kifejtettek szerint a Hetv. 53. §-ának (2) bekezdése alapján jogszabályi kötelezettsége is lett volna. A felperes ezen nyilatkozata azonban nem támasztja alá, hogy ez még a kár bekövetkezése, tehát az alaplejárásban hozott hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedése (vagy akár az ingatlan végrendeleti örökös részéről történt értékesítése) előtti időpontra esett. A felperes kármegelőzési, kárenyhítési és kárelhárítási kötelezettségének felróható megszegése ekként nem állapítható meg.

[37] Az ítéltábla továbbá utal arra, hogy a károsulti kötelezettség körébe általában nem tartozik bele a károsult kárának bekövetkezte után a kár megszüntetésére való törekvés (EBH2010. 2129.). A felperes kára bekövetkezett azzal, hogy habár a perbeli ingatlan ½ tulajdoni hányada a Ptk. 7:1. §-a alapján néhai N. I. halálával rá szállt át, azon az alperes felróható magatartása folytán a perben nem álló végrendeleti örökös (álörökös) szerzett tulajdont. Az alperes fellebbezési ellenkérelme szerint a kármag kezdő időpontját [a Ptk. 6:632. §-ából és 6:48. §-ának (1) bekezdéséből következően a kár bekövetkezésének időpontját] nem vitatta, az alperes által is elismerten tehát a felperes kára 2022. június 8. napján, az ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzés teljes hatályúvá válását megállapító végzés jogerőre emelkedésével következett be. Ezt megelőzően a felperes igényét nem az álörökössel szemben, hanem – az alperes megfelelő eljárása esetén – a hagyatéki eljárásban érvényesíthette volna, az ezt követő magatartások pedig már csupán a kár megszüntetését célozhatták. A már kifejtettek szerint az alperes kártérítési felelőssége fennáll, a kártérítési felelősség valamennyi általános és különös feltétele bizonyított. A kártérítés önálló kötelemkeletkeztető tény, amely független az álörökös esetleges felelősségétől. A felperes a kárelhárítási kötelezettsége körében sem volt köteles arra, hogy az alperes kártérítési kötelezettség alóli mentesítése érdekében az álörökössel vagy az ingatlan vevőjével szemben előre meg nem állapítható eredménnyel záruló, költséges eljárásokat indítson.

[38] Az ítéltábla mindezekre tekintettel azt állapította meg, hogy az elsőfokú ítéletben foglaltakkal szemben az alperest kártérítési felelősség terheli azért, mert a felperes az előörökös hagyatéki eljárásában nem vehetett rész és nem érvényesíthette utóöröklési jogát; azaz keresetének jogalapja fennáll. Az alperes maga sem vitatta, hogy a felperest bizonyos összegű, általa 1 750 000 forintban megjelölt kár érte. Helytállóan hivatkozott

ugyanakkor az alperes fellebbezési ellenkérelmében arra, hogy a felperes az ezt meghaladó összegű kárát a perben nem bizonyította, arra bizonyítási indítványt sem tett. Ezzel összefüggésben szükséges ugyanakkor rámutatni, hogy a felperest ért kár összege a perbeli ingatlan 1/2 tulajdoni hányadának forgalmi értékéhez igazodik, amelynek megállapításához - a felek egyező nyilatkozatának hiányában –különleges szakértelem szükséges [Pp. 300. §-ának (1) bekezdése], ezért szakértői bizonyítást tesz szükségessé. A bizonyításra köteles [Pp. 265. §-ának (1) bekezdése] felperes szakértői bizonyítást az elsőfokú eljárásban nem indítványozott, azonban a Pp. 317. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint a bíróság a pervezetés körében köteles felhívni a fél figyelmét arra, ha szakértő alkalmazása szükséges. Az elsőfokú bíróság eltérő jogi álláspontja miatt ezen kötelezettségét elmulasztotta. A bírói gyakorlat szerint, amennyiben a másodfokú eljárásban nem az elsőfokú bíróság által már megkezdett bizonyítás kiegészítése, hanem az elsőfokú eljárásban mellőzött teljes szakértői bizonyítás lefolytatása válik szükségessé, az meghaladja a másodfokú eljárás kereteit (BDT2020. 4123.).

[39] A felperes keresettel érvényesített igényének jogalapja ekként érdemben elbírálható volt, azonban a kár összegének megállapításához további bizonyítás szükséges, ezért a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése szerint az ítéltábla a fellebbezést érdemben bírálta el és a Pp. 341. §-ának (2) és (4), valamint 383. §-ának (4) bekezdései alapján közbenső ítélettel megállapította a felperes által érvényesített igényfennállását. Az ítéltábla egyúttal – osztva az „Új Pp. Konzultációs Testület” 69. számú állásfoglalásában foglaltakat – mellőzte a keresetet elutasító elsőfokú ítélet perköltségviselésre vonatkozó rendelkezését is, emellett az iratokat a kártérítés

összegezésére irányuló tárgyalás lefolytatása végett visszaküldi az elsőfokú bíróságnak.

[40] A Pp. 383. §-ának (5) bekezdése szerint, ha a keresetet elutasító ítélet elleni fellebbezés folytán hozott közbenső ítélettel a kereset jogalapját megállapította, a másodfokú bíróság csupán a perköltség összegét határozza meg, annak viselése kérdésében egyebekben az elsőfokú bíróság dönt. A felperes fellebbezésében a fellebbezési eljárással felmerült költségei megfizetését kérte, ezzel összefüggésben csak annyit jelölt meg, hogy a fellebbezési érték 7 000 000 forint, a fellebbezési költség pedig 250 000 forint. A Pp. 81. §-ának (2) bekezdése szerint a perköltség felszámítása során meg kell jelölni az igényelt költség összegét, a felmerülésének lényeges körülményeit, azt, hogy a perbe vitt mely jog érvényesítésével összefüggésben merült fel, és mindezeket a felszámítással egyidejűleg – szükség szerint – okirattal is igazolni kell. A bíróság által az eljárást befejező határozatban meghatározható költség az annak összegét szabályozó jogszabályi rendelkezésre utalással is felszámítható. A felperes ugyan összegezésre megjelölte az általa felszámított másodfokú perköltséget, azonban nem nyilatkozott a felmerülésének lényeges körülményeiről (csupán feltételezhető, hogy az ügyvédi munkadíjat takar); nem jelölte meg, hogy azt a fellebbezett értékhez igazodóan vagy megbízási szerződés alapján érvényesíti, előbbi esetben a perköltség összegét szabályozó jogszabályi rendelkezést sem hívta fel. Az ítéltábla a Pp. 342. §-ának (1) és (3) bekezdései alapján a perköltség vonatkozásában is kötött a fél kérelméhez, ebből következően a felszámításra vonatkozó lényeges körülményeket a félnek kell megjelölnie. a bíróság azt nem „következtetheti ki”. A felperes az elsőfokú eljárás során az Ükr. 3. §-a (2) bekezdésnek a) pontja és (6) bekezdése alapján érvényesített ügyvédi munkadíjat (utóbbi alapján az ügyvédi munkadíjat a pertárgyérték alapján járó összeg 1,5-szörösében jelölte meg), azonban ez nem szükségszerűen irányadó a másodfokú eljárásban, a felperes fellebbezésében erre nem is hivatkozott; mindamellett a felszámított 250 000 forint

összegekre sem felel meg ennek. Az ítéltábla ezért a felperes oldalán másodfokú eljárással felmerült költséget nem állapította meg.

[41] Az alperes másodfokú eljárással felmerült perkölségként az Ükr. 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése alapján 175 000 forint+áfa ügyvédi munkadíjat számított fel. A fellebbezés benyújtásának időpontjában ugyanakkor már a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet (a továbbiakban: új Ükr.) volt hatályban; az ítéltábla az alperest oldalán felmerül ügyvédi munkadíjat a tartalom szerinti elbírálás elve alapján e szerint állapította meg azzal, hogy annak összege a Pp. 342. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel nem haladhatta meg a felszámított összeget. A felperes személyes költségmentessége folytán felmerült, feljegyzett fellebbezési illeték összegét az ítéltábla az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. §-ának (1) bekezdése szerint állapította meg, ennek viseléséről szintén az elsőfokú bíróság fog dönteni.

Debrecen, 2026. január 20.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró